

Kwartaalmonitor Luchtvaart

eerste kwartaal 2016

Schiphol en Eindhoven dragen sterk bij aan passagiersgroei

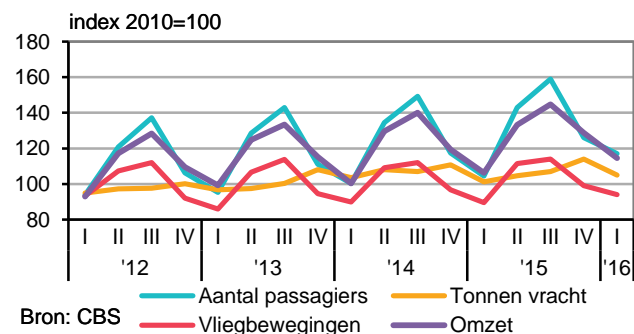
- Aanhoudende groei passagiers in Nederland
- Vrachtvervoer Maastricht verdubbeld
- Goederensoorten, 2015
- Omzet dienstverlenende bedrijven profiteren van passagiersgroei
- Grote dalingen niet-commercieel vliegverkeer op Midden-Zeeland en Hoogeveen
- Caribisch Nederland: Groei passagiers op Bonaire, dalingen op Saba en Sint Eustatius
- Schiphol en Maastricht; Goederenvervoer naar herkomst/bestemming

Het aantal passagiers dat van en naar Schiphol en de regionale luchthavens vloog, was in het eerste kwartaal van 2016 ruim 12 procent hoger dan een jaar eerder. De stijging op de regionale luchthaven Eindhoven was, net als vorig kwartaal, relatief gezien het grootst.

Ook de hoeveelheid vervoerde goederen nam toe. Net zoals vorig kwartaal is vooral Maastricht sterk gegroeid op dit gebied. De omzet van de dienstverlenende bedrijven binnen de luchtvaartbranche kwam 8,3 procent hoger uit.

Een overzicht van alle regionale en kleine luchthavens staat op de laatste pagina van deze monitor. Caribisch Nederland wordt apart behandeld.

Ontwikkeling luchthavens

Luchtvaart; nationale luchthavens

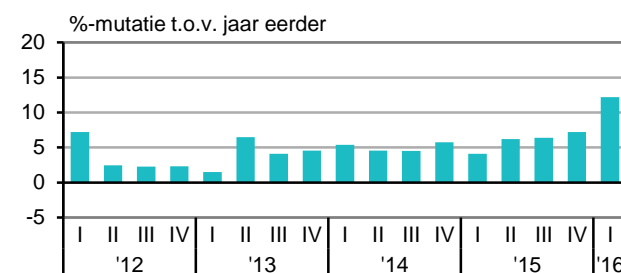
Schiphol en regionale luchthavens; passagiers

Groei passagiers in Nederland zet door

Schiphol en de vier regionale luchthavens kregen in het eerste kwartaal van 2016 bijna 14,2 miljoen passagiers te verwerken. Dit is een stijging van 12,2 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2015. Dat is voornamelijk aan de grootste luchthaven Schiphol te danken, maar ook Eindhoven droeg bij aan de groei. Deze luchthavens lieten in het eerste kwartaal van 2016 groei zien van respectievelijk 12,5 en 14 procent. Rotterdam The Hague liet in een kleinere stijging zien. Op Maastricht Aachen en Groningen Eelde daalde het aantal passagiers.

In vergelijking met het eerste kwartaal van 2012 is het aantal passagiers op Schiphol en de regionale luchthavens met een kwart toegenomen.

Ontwikkeling passagiers Schiphol en regionale luchthavens

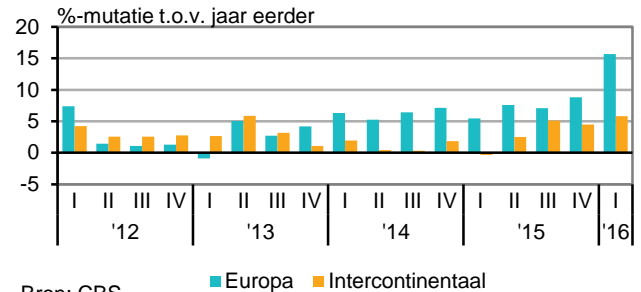

Luchtvaart; nationale luchthavens

Sterke passagiersstijging op Schiphol

Schiphol zag in het eerste kwartaal de sterkste toename van het aantal passagiers sinds het tweede kwartaal van 2011. Er werden 12,5 procent meer passagiers verwerkt dan in het eerste kwartaal van 2015. Vooral vluchten binnen Europa droegen bij aan de sterke passagiersgroei. Hierbij is Dublin het meest in populariteit gestegen. In het eerste kwartaal van 2015 vlogen 117 duizend passagiers tussen Amsterdam en Dublin, in 2016 waren dit er ruim 223 duizend. Dublin komt daarmee in de top 10 van bestemmingen. De meeste populaire bestemmingen zijn Londen, Barcelona en Parijs. Buiten Europa zijn Dubai en Atlanta in de Verenigde Staten, met respectievelijk 218 duizend en 183 duizend passagiers, het vaakst de (directe) bestemming.

Aantal passagiers Amsterdam Schiphol

Bron: CBS

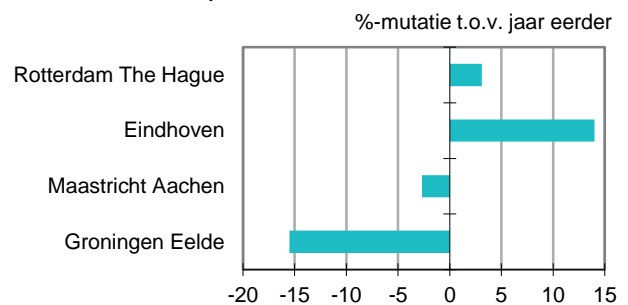
Luchtvaart; nationale luchthavens

Passagiersvervoer Eindhoven blijft stijgen

Eindhoven blijft groeien op het gebied van passagiersvervoer. In het eerste kwartaal van 2016 vlogen 930 duizend passagiers via Eindhoven, bijna 14 procent meer dan een jaar eerder. Hiermee is deze luchthaven wederom relatief gezien de grootste stijger. De meest populaire bestemmingen voor passagiers die via deze luchthaven vlogen, waren Londen, Budapest, Alicante en Malaga. Rotterdam verwelkomde in het eerste kwartaal van dit jaar 3,1 procent meer passagiers.

Op Maastricht Aachen en Groningen Eelde daalde het aantal passagiers met respectievelijk bijna 3 en 15,5 procent. Op Maastricht daalt het aantal passagiers al sinds het eerste kwartaal van 2014, op Groningen sinds het derde kwartaal van 2015.

Ontwikkeling aantal passagiers per regionale luchthaven (eerste kwartaal 2016)

Bron: CBS

Luchtvaart; nationale luchthavens

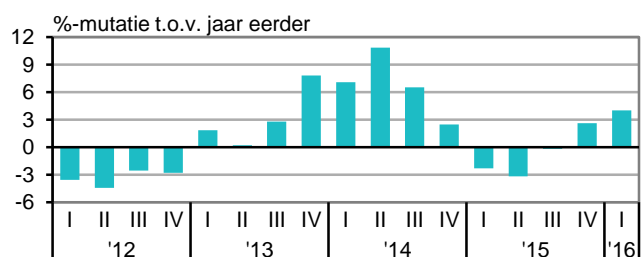
Schiphol en regionale luchthavens; goederen

Vrachtvervoer Maastricht stijgt opnieuw

Het goederenvervoer via Schiphol is in het eerste kwartaal van 2016 licht gestegen. Via deze luchthaven werd bijna 390 duizend ton aan vracht vervoerd, 0,8 procent meer dan een jaar eerder. Iets meer dan de helft van de goederen, 53 procent, werd op Schiphol gelost. De overige goederen werden op Schiphol geladen om naar het buitenland te worden vervoerd.

De hoeveelheid vervoerde goederen op Maastricht is, net zoals in de vorige twee kwartalen, weer sterk gestegen. In vergelijking met een jaar eerder werden ruim twee keer zoveel goederen vervoerd. De nieuwe maatschappij die vanaf afgelopen november tot en met maart van dit jaar vrachtluchten heeft uitgevoerd op Maastricht en mede voor de stijging in het vrachtvervoer heeft gezorgd, zal in april de luchthaven weer verlaten.

Ontwikkeling tonnage goederen

Bron: CBS

Luchtvaart; nationale luchthavens

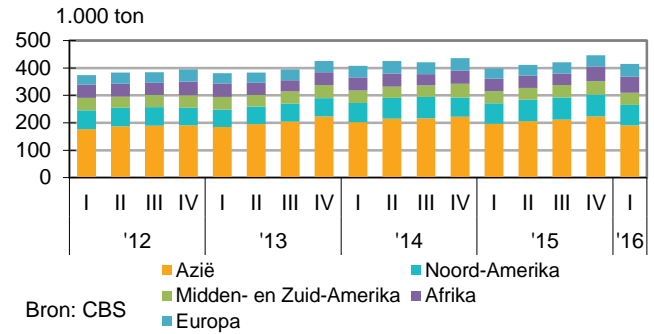
Vrachtvervoer van en naar Afrika en Europa nemen toe

De stijging van het vrachtvervoer in het eerste kwartaal kwam vooral doordat meer goederen van en naar Afrika en binnen Europa werden vervoerd. Binnen Europa werden er vooral meer goederen vervoerd van en naar Rusland, Duitsland en Azerbeidzjan. Binnen Afrika was Ethiopië, net zoals vorig kwartaal, absoluut gezien de grootste stijger van partnerlanden.

De meeste goederen, 191 duizend ton, werden vervoerd tussen Nederland en Azië. Het vervoer van goederen van en naar dit werelddeel daalde wel met bijna 3 procent.

Van en naar Amerika liet het goederenvervoer een lichte daling zien van een half procent.

Tonnage goederen naar herkomst/bestemming

Luchtvaart; nationale luchthavens

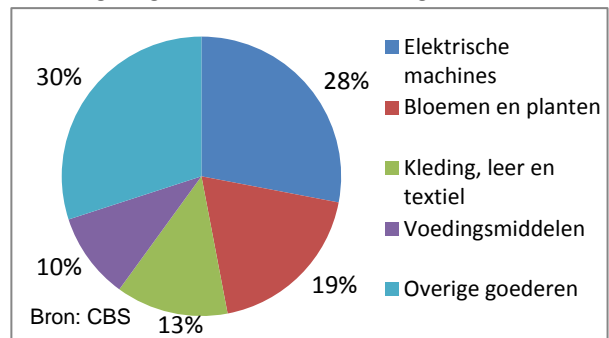
Goederensoorten, 2015

Vaak goederen met snelle levering

In 2015 werd er ruim 855 duizend ton luchtvracht naar Nederland vervoerd. Via de lucht worden vaak goederen vervoerd waarbij snelle levering noodzakelijk is. Hierbij kan gedacht worden aan bloemen, planten en voedingsmiddelen. Deze producten maken bijna 30 procent uit van de totale aanvoerde vracht. De grootste groep goederen zijn elektrische apparaten (28 procent). Ook kleding, leer en textiel worden vaak via de lucht naar Nederland vervoerd.

Ten opzichte van 2011 is de hoeveelheid aangevoerde luchtvracht met 4,6 procent gestegen. In 2015 werd er vooral meer kleding, leer en textiel naar Nederland vervoerd.

Verdeling aangevoerde luchtvracht naar goederensoort, 2015

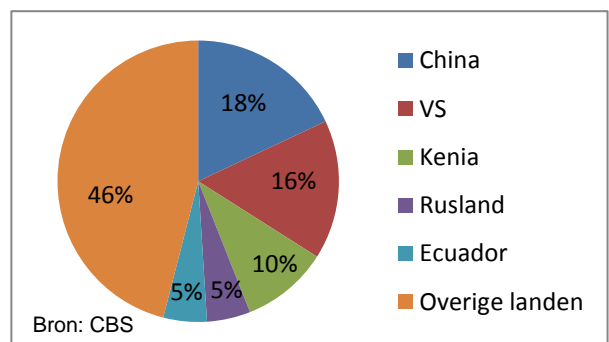
Maatwerktabel; Aangevoerde luchtvracht naar goederensoort

Voornamelijk goederen uit China en VS

De meeste goederen werden in 2015 vanuit China, de Verenigde Staten, Kenia, Rusland en Ecuador naar Nederland vervoerd. Samen waren deze vijf landen verantwoordelijk voor meer dan de helft van de luchtvracht. Vanuit de VS, China en Rusland kwamen met name elektronica, machines, kleding en chemische producten. Bloemen werden voornamelijk vanuit Kenia en Ecuador naar Nederland gevlogen.

Saoedi-Arabië was relatief gezien de sterkste stijger. In vergelijking met 2011 verdubbelde de aanvoer ruim vanuit dat land. Ook Rusland en Ecuador worden steeds belangrijker als herkomstlanden van goederen. De aanvoer vanuit deze landen steeg respectievelijk met 32 en 22 procent. Vanuit Hong Kong en Japan werden relatief minder goederen vervoerd.

Verdeling aangevoerde luchtvracht naar land van herkomst, 2015

Maatwerktabel; Aangevoerde luchtvracht naar herkomstland

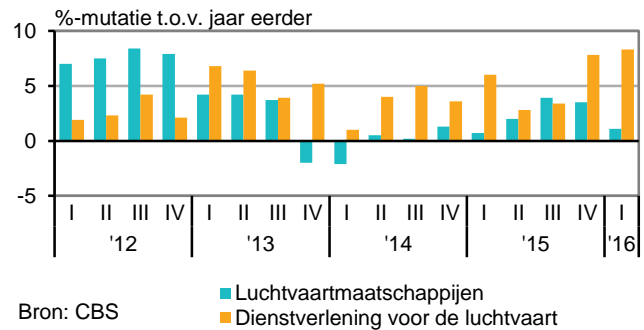
Omzet en conjunctuur

Grootste omzettoename luchthavens sinds begin 2012

De dienstverlenende bedrijven voor de luchtvaartbranche (voornamelijk luchthavens, luchtverkeersleiding en afhandelaars) hadden door de toename van het aantal passagiers en de toename van het aantal vliegtuigbewegingen meer werk. De omzet binnen deze branche groeide met 8,3 procent in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2015. Hiermee werd de grootste omzettoename sinds het begin van 2012 behaald.

De Nederlandse luchtvaartmaatschappijen wisten in het eerste kwartaal van 2016 een lichte omzetsijting van 1,1 procent te behalen in vergelijking met datzelfde kwartaal een jaar eerder.

Omzetontwikkeling luchtvaartbranche

Bron: CBS

Transportbedrijven; omzetontwikkeling

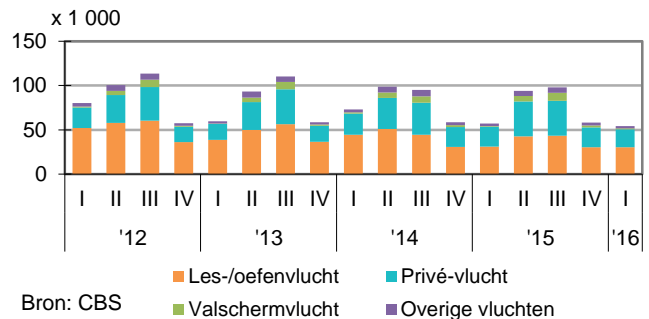
Kleine luchthavens

Daling niet-commerciële vliegtuigbewegingen

Het totale aantal vliegtuigbewegingen op de kleine luchthavens is in het eerste kwartaal van 2016 met een kleine vier procent gedaald. Deze daling komt geheel op rekening van de niet-commerciële vluchten die in het eerste kwartaal van dit jaar een daling lieten zien van 4,7 procent ten opzichte van het eerste kwartaal in 2015. De niet-commerciële vluchten hebben geen winstoogmerk en bestaan voornamelijk uit les- en oefenvluchten (30,6 duizend) en privé-vluchten (20,2 duizend).

Commerciële vluchten, vluchten met een winstoogmerk zoals taxi-, rond- en fotovluchten, lieten in dezelfde periode juist een sterke stijging zien van ruim 10 procent tot 3,6 duizend bewegingen in het eerste kwartaal van 2016.

Aantal niet-commerciële vliegtuigbewegingen

Bron: CBS

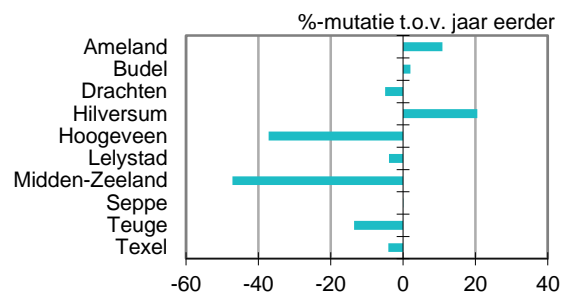
Luchthavens; kleine luchthavens

Grootste daling vliegbewegingen op Midden-Zeeland

Op de meeste kleine luchthavens daalde het aantal vliegtuigbewegingen in het eerste kwartaal. Midden-Zeeland en Hoogeveen springen hier met dalingen van respectievelijk 47 en 37 procent bovenuit. Een deel van de kleine luchthavens, waaronder ook Midden-Zeeland en Hoogeveen, zijn groene (gras)vliegvelden. Deze vliegvelden zijn sterk weersafhankelijk, waardoor bepaalde weersomstandigheden dalingen van het aantal vliegbewegingen kunnen veroorzaken.

De activiteit op het vliegveld Hilversum is juist gestegen in het eerste kwartaal. Hier gaat het voornamelijk om een stijging van het aantal les- en oefenvluchten.

Ontwikkeling aantal vliegbewegingen (eerste kwartaal 2016)

Bron: CBS

Luchthavens; kleine luchthavens

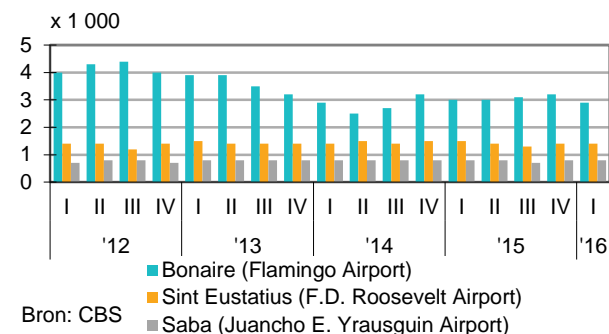
Caribisch Nederland

Minder vliegtuigbewegingen in eerste kwartaal

In het eerste kwartaal van 2016 vlogen vliegtuigen 5070 keer van en naar Caribisch Nederland. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2015 is dit een daling van 3,4 procent. Op alle drie de luchthavens van Caribisch Nederland zijn dalingen van het aantal vluchten te zien. Op Bonaire bedroeg de daling 2 procent en op zowel Sint Eustatius als Saba rond de 5,5 procent.

Met bijna 60 procent van alle vliegbewegingen is het vliegveld van Bonaire de grootste luchthaven van Caribisch Nederland. Sint Eustatius staat op nummer twee met 1380 bewegingen in het eerste kwartaal. Saba is het kleinst met 750 vliegbewegingen.

Aantal vliegbewegingen

Caribisch Nederland; luchtvaart

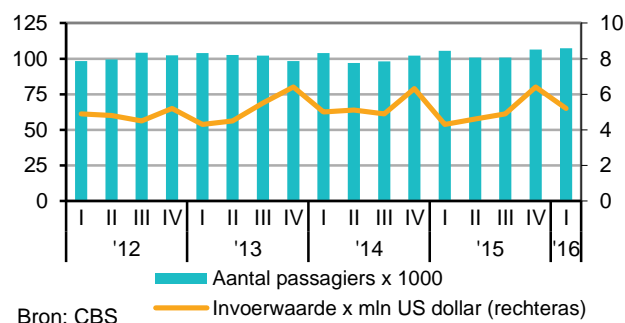
Meer passagiers van en naar Bonaire

Het aantal passagiers van en naar Caribisch Nederland nam daarentegen in het eerste kwartaal van 2016 licht toe met 1,7 procent. Ondanks de afname van het aantal vliegbewegingen op Bonaire kwam de passagierstoename geheel voor rekening van deze luchthaven, die een groei van 3 procent noteerde. Op Saba en St. Eustatius daalde het aantal passagiers met respectievelijk 12 en 1 procent.

In totaal vlogen 89,4 duizend passagiers in het eerste kwartaal van of naar Bonaire. De meeste passagiers (53 procent) hadden als directe herkomst of bestemming Curaçao. Op de tweede plek staat Amsterdam met 19 procent.

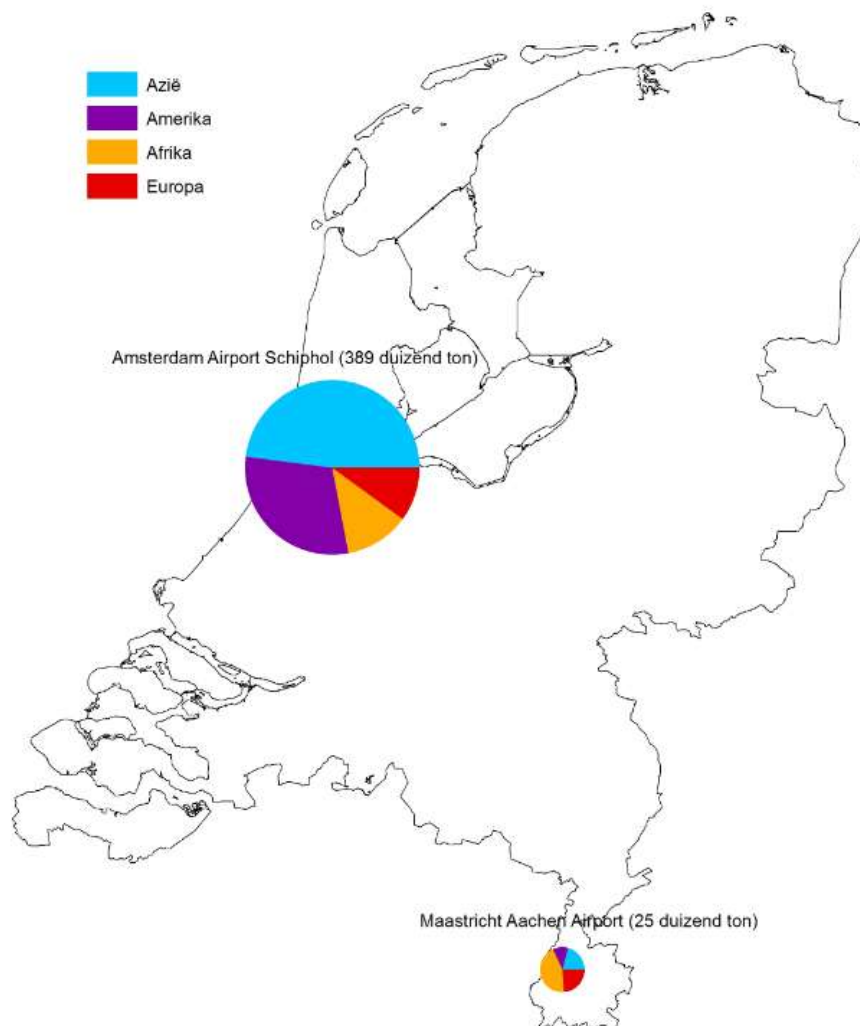
De waarde van de via de lucht ingevoerde goederen bedroeg in het eerste kwartaal 5,2 miljoen US dollars. In vergelijking met een jaar eerder betekende dit een sterke stijging van bijna 21 procent.

Aantal passagiers en invoerwaarde goederen

Caribisch Nederland; luchtvaart

Schiphol en Maastricht; Hoeveelheid luchtvracht naar herkomst/bestemming (Q1 2016)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Amsterdam Airport Schiphol wordt apart behandeld.
- Regionale luchthavens: Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Maastricht Aachen Airport, Groningen Airport Eelde.
- Kleine luchthavens: Ameland, Budel, Drachten, Hilversum, Hoogeveen, Lelystad, Midden-Zeeland, Seppe, Teuge, Texel.
- Luchthavens Caribisch Nederland: Flamingo Airport Bonaire, F.D. Roosevelt Airport Sint Eustatius, Juancho E. Yrausquin Airport Saba
- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 29 juni 2016 bekend waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.

Meer informatie

CBS infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch: 088 5707070

Media:
CBS persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst Sector Verkeer en Vervoer (SVV)

Datum 30 juni 2016